

Громадська рада з питань інформаційно-комунікаційних технологій
<http://ict-forum.org.ua>

ПРО НЕВІДКЛАДНІ ЗАХОДИ ЩОДО РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Настанови кандидатам у Президенти України

Видання третє, оновлене та доповнене
відповідно до підсумків розвитку України
у 2005-2009 роках

Київ
Жовтень 2009

Громадська рада з питань ІКТ була створена у березні 2005 року як об'єднання громадських організацій та підприємницьких асоціацій з метою формування узгодженої громадської позиції щодо розбудови інформаційного суспільства в Україні.

Перше видання цього документа, підготовлене у березні 2005 року, мало статус громадської доповіді Президенту України. Цей документ оновлюється з урахуванням підсумків соціально-економічного розвитку України, впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та вдосконалення нормативно-правової бази. Попереднє видання цього документа було використано Верховною Радою України при розробці та прийнятті Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».

У підготовці Настанов брали участь організації — члени Громадської ради з питань інформаційно-комунікаційних технологій:

Асоціація операторів зв'язку «ТЕЛАС»

Спілка кабельного телебачення України

Інтернет Асоціація України (ІНАУ)

Незалежна асоціація телерадіомовників (НАМ)

Громадська організація «Цифровий Комітет»

Індустріальний телевізійний комітет (ІТК)

Всеукраїнська асоціація комп'ютерних клубів (ВАКК)

Асоціація Мережевих Телерадіомовників України (АМТРУ)

Асоціація учасників ринку бездротових мереж передачі даних «Wireless Ukraine»

Всеукраїнське об'єднання обласних організацій роботодавців у сфері телекомунікацій та інформаційних технологій

Комісія з питань науки і технологій УСПП

Асоціація «Інформаційні Технології України»

Асоціація підприємств інформаційних технологій України (АПІТУ)

Консультативна рада з питань інформатизації при Верховній Раді України

Міжнародний фонд «Відродження»

Міжнародна громадська організація «Інтерньюз Україна»

Громадська організація «Інститут інформаційного суспільства»

Громадська організація «Фонд „Інформаційне суспільство України”»

ІТ-комітет та Телеком-комітет Американської Торговельної Палати в Україні

Телекомунікаційна палата України

Українська спілка ПІТ.Ua

Українська асоціація фахівців інформаційних технологій (УАФІТ)

Громадська організація «Вікімедіа Україна»

РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК МЕТА УКРАЇНИ

Найбільш розвинені країни світу наприкінці ХХ сторіччя поставили собі за мету прискорений перехід до нового етапу розвитку людства — **інформаційного суспільства**. Інформаційне суспільство дозволяє найбільш ефективно і в стислі терміни:

- підвищити **національну конкурентоспроможність** за рахунок розвитку людського потенціалу, насамперед у високоінтелектуальних сферах праці;
- підвищити **якість життя громадян** за рахунок економічного зростання, надання рівного якісного доступу до інформації, освіти, послуг закладів охорони здоров'я та адміністративних послуг органів державної влади і місцевого самоврядування, створення нових робочих місць і розширення можливостей щодо працевлаштування населення, підвищення соціального захисту вразливих верств населення (зокрема, людей, що потребують соціальної допомоги та реабілітації) завдяки широкому використанню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ);
- сприяти становленню **відкритого демократичного суспільства**, яке гарантуватиме дотримання конституційних прав громадян щодо участі у суспільному житті, прийнятті відповідних рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Інформаційне суспільство суттєво змінює традиційні уявлення про працю, освіту, культуру, спілкування, соціально-політичне життя. Сьогодні якнайшвидше впровадження тих або інших рис інформаційного суспільства в теперішню суспільно-економічну систему — головне завдання політичних і професійних еліт розвинених країн. При цьому нагальною проблемою стає так званий «**цифровий розрив**» (інформаційна нерівність) — розрив у можливостях і способі життя як між державами, що будують інформаційне суспільство, так і між громадянами цих держав. Передові країни світу мають затверджені на офіційному рівні національні стратегії побудови інформаційного суспільства.

На початку 2005 року Громадська рада з питань інформаційно-комунікаційних технологій зверталась до новообраного Президента України з пропозиціями щодо негайного вирішення невідкладних проблемних питань **щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні, зміст яких та шляхи вирішення були представлені в Доповіді**.

Протягом п'яти років **лише 8-10 відсотків** зазначених проблемних питань дістали свого вирішення. Так, завдяки спільним зусиллям представників громадянського суспільства, зокрема Консультативної ради з питань інформатизації при Верховній Раді, і народних депутатів була розроблена та прийнята національна стратегія побудови інформаційного суспільства — **закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки»**, на основі якого уряд прийняв відповідний план щодо його втіленню в життя. Цим Законом встановлені основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні:

1. Прискорення розробки та впровадження новітніх конкурентоспроможних ІКТ в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
2. Забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх ІКТ у формуванні всебічно розвиненої особистості.
3. Розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція зі світовою інфраструктурою.
4. Державна підтримка нових «електронних» секторів економіки (торгівлі, фінансових і банківських послуг тощо).

5. Створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля.
6. Збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування; державна підтримка використання новітніх ІКТ засобами масової інформації.
7. Використання ІКТ для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами.
8. Досягнення ефективної участі всіх регіонів у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом децентралізації та підтримки регіональних і місцевих ініціатив.
9. Захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику «інформаційної нерівності».
10. Удосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин.
11. Покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх ІКТ.

Крім того, для вирішення зазначених проблемних питань було зроблено наступне: у першому читанні прийняті проекти законів «Про захист персональних даних», «Про Загальнодержавну програму впровадження електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису», щодо створення Фонду універсальних послуг. Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію «Про кіберзлочинність». Уряд України прийняв програму впровадження цифрового телебачення. Урядом створена Міжгалузева рада з питань розвитку інформаційного суспільства, яка не діє.

У той же час, підприємцями без будь-яких бюджетних коштів було створено майже 100 пунктів доступу населення до послуг ІКТ, при повному ігноруванні цього процесу з боку відповідних державних органів.

Але цього вкрай недостатньо. Незважаючи на наявність документів вищого державного рівня, **стан розбудови інформаційного суспільства в Україні не відповідає її потенціалу та можливостям**, оскільки:

- відсутня координація зусиль державного і приватного секторів економіки з метою ефективного використання наявних ресурсів;
- ефективність використання фінансових, матеріальних, кадрових ресурсів, спрямованих на інформатизацію, впровадження ІКТ у соціально-економічну сферу та сферу державного й місцевого самоврядування є низькою;
- наявне відставання у впровадженні технологій електронного бізнесу, електронних бірж та аукціонів, електронних депозитаріїв, використанні безготівкових розрахунків за товари і послуги тощо;
- рівень інформатизації окремих галузей економіки, деяких регіонів держави є низьким;
- розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери є недостатнім;
- створення інфраструктури для надання органами державної влади та місцевого самоврядування адміністративних послуг юридичним і фізичним особам з використанням мережі Інтернет відбувається повільно;
- рівень комп'ютерної та інформаційної грамотності населення є недостатнім, впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних ІКТ — повільним;
- рівень інформаційної представленості України в Інтернет-просторі є низьким, а присутність україномовних інформаційних ресурсів — недостатньою;
- рівень державної підтримки виробництва засобів інформатизації, програмних засобів та впровадження ІКТ є недостатнім, він не забезпечує всіх потреб економіки та суспільного життя;
- спостерігаються нерівномірність забезпечення можливості доступу населення до комп'ютерних і телекомунікаційних засобів, поглиблення «інформаційної нерівності» між окремими регіонами, галузями економіки та різними верствами населення;

- не вирішуються у повному обсязі питання захисту авторських прав на комп'ютерні програми, відсутні системні державні рішення, спрямовані на створення національних інноваційних структур (центрів, технополісів і технопарків) із розробки конкурентоспроможного програмного забезпечення.

Здебільшого це пояснюється:

по-перше, слабким впливом центральних органів державного управління на якість і зміст процесів розвитку інформаційного суспільства, які відбуваються практично стихійно і тому повільно;

по-друге, вкрай помилковою стратегією подолання кризи, яка сьогодні спрямована на зменшення державних видатків на інформаційно-комунікаційні технології, — навпаки, їх розвиток є одним із найефективніших механізмів оптимального використання обмежених ресурсів. Державні проекти з впровадження ІКТ повинні стати точками росту для залучення в ці сфери приватних інвестицій.

Індустрія ІКТ, яка гармонійно поєднує телекомунікаційні та інформаційні послуги, виробництво засобів інформаційних технологій та телекомунікацій, програмних засобів і електронних інформаційних ресурсів, — це не просто одна з галузей національної економіки, що може і повинна складати значну частку ВВП. У сучасних умовах вона може і повинна перетворитись на **системну базу соціально-економічної трансформації країни**, створення ефективної економіки, розвиток громадянського суспільства і демократизації української держави, європейської інтеграції України за рахунок побудови інформаційного суспільства.

Окрім економічного та соціального значення, йдеться про **інформаційну безпеку держави**, наповнення інформаційного простору України вітчизняним інформаційним продуктом, запобігання інформаційним війнам та спецопераціям з боку інших країн. Сьогодні саме існування України залежить від її спроможності формувати та втілювати державну інформаційну політику, що неможливо в умовах значного технологічного й нормативно-правового відставання від інших країн.

За нашими уявленнями, жоден авторитетний та відповідальний політичний лідер не може оминати увагою цей найважливіший комплекс проблем і можливостей сучасності.

Громадська рада з питань інформаційно-комунікаційних технологій пропонує всім кандидатам на посаду Президента України взяти на озброєння у своїй політичній діяльності цінності, ідеї та методи інформаційного суспільства.

Ми звертаємося до Вас як до можливого майбутнього лідера країни з пропозицією використати у Ваших програмах наш фаховий досвід, викладений в цій колективній праці, що враховує погляди та інтереси мільйонів українців.

РОЗДІЛ 2. НЕВІДКЛАДНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні

Перша група питань.

Нормативно-правова та нормативно-технічна база розвитку інформаційного суспільства

Правова неврегульованість значного кола суспільних відносин з питань інформаційного суспільства та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), невідповідність між українською нормативно-правовою базою та європейським законодавством створюють системні перешкоди на шляху розбудови інформаційного суспільства. Задля впровадження принципів правової держави в інформаційну сферу необхідне прийняття низки нових законопроектів, гармонізація ряду існуючих законів із міжнародним законодавством, подекуди скасування існуючих нормативно-правових актів, нарешті — кодифікація існуючого інформаційного законодавства.

Проблемні питання	Вплив на стан соціально-економічного розвитку України	Пропозиції щодо вирішення проблеми	Очікуваний результат
1. Недосконалість нормативно-правової бази інформаційного суспільства в Україні.	Українське законодавство у сфері інформаційних відносин не відповідає змінам у суспільному житті, що виникають через розвиток інформаційного суспільства в Україні. Забезпечення швидкої динаміки розвитку інформаційного суспільства потребує створення відповідного нормативно-правового підґрунтя.	У відповідності до Основних засад розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки, які затверджено Законом України від 9 січня 2007 року № 537, доцільно розробити Інформаційний кодекс — кодекс законів про інформаційне суспільство, який би, зокрема, визначав правове регулювання суспільних відносин у процесі здійснення електронної торгівлі, дистанційного навчання, надання послуг телемедицини, надання адміністративних послуг з використанням мережі Інтернет тощо, а також встановив правовий режим захисту комерційної таємниці, персональних даних, баз даних тощо, удосконалив захист прав інтелектуальної власності, в тому числі авторського права при розміщенні та використанні творів у мережі Інтернет.	Удосконалення нормативно-правової бази, систематизація та кодифікація законодавства у сфері інформаційних відносин. Гармонізація законодавства із нормами європейського права. Прискорення розвитку інформаційного суспільства та процесів європейської інтеграції.

<p>2. Повільність розвитку електронної демократії (е-демократії) та електронного урядування (е-урядування).</p>	<p>Використання інформаційних технологій з метою посилення демократичних процесів, створення фундаменту для участі громадськості у прийнятті державних рішень, здійснення впливу на творення державної політики, посилення прозорості та підзвітності органів влади громадянам.</p>	<p>Визнати розвиток е-демократії та е-урядування, який значною мірою забезпечує розвиток інформаційного суспільства в Україні, одним із національних пріоритетів. Розробити та прийняти на вищому державному рівні Концепцію розвитку е-урядування в Україні, спрямовану на подальше реформування публічної адміністрації, забезпечення прозорості і відкритості влади, досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг для бізнесу і громадян. Розробити та затвердити державну Програму впровадження технологій е-урядування як план дій виконання Концепції.</p>	<p>Україна матиме загальнонаціональну державну стратегію з впровадження технологій е-урядування та становлення е-демократії.</p>
<p>3. Нові загрози свободі слова в Україні в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.</p>	<p>Стрімкий розвиток ІКТ надає нові можливості для самовираження громадян, але разом з тим і нові загрози свободі слова за рахунок введення нових механізмів контролю з боку держави.</p>	<p>1. При розробці та впровадженні законів і нормативно-правових актів, які вводять певні обмеження на свободу слова та права громадян, забезпечувати максимальну однозначність тлумачення положень та обов'язково брати до уваги ту обставину, що в сучасних умовах розширення повноважень держави задля підвищення національної, суспільної або іншої безпеки несе підвищену загрозу порушення істотних прав громадян. 2. При розробці національного законодавства з питань електронних медіа врахувати тези Декларації і рішень конференції міністрів медіа та комунікацій ЄС 28-29 травня 2009 у сфері нового поняття медіа. 3. Сприяти розробці, прийняттю і впровадженню нормативно-правової бази щодо визначення інтернет-ЗМІ на принципах добровільної реєстрації. 4. Створити робочу групу із залученням представників державних органів у сфері регулювання ЗМІ та медіа-громадськості.</p>	<p>1. Законодавчі акти з питань свободи слова будуть побудовані на принципах максимальної однозначності тлумачення положень. 2. Буде законодавчо забезпечений принцип добровільної реєстрації інтернет-ЗМІ. 3. Буде досягнута гармонізація законодавства з нормами європейського права. 4. Участь України у процесі розробки міжнародних стандартів регулювання нових медіа дозволить врахувати інтереси нашої держави нарівні з іншими європейськими країнами, а також вчасно підготуватися до внесення змін до національного законодавства.</p>

		5. Узяти активну участь на міждержавному рівні у процесі розробки міжнародних стандартів регулювання нових медіа.	
4. Повільність впровадження електронного документообігу та електронного цифрового підпису. Обмежені можливості здійснення правочинів в електронний спосіб.	Стан нормативно-правової бази не дозволяє впровадити у сферу державного управління нові методи урядування, зменшити невиробничі видатки бізнесу, впровадити надання адміністративних електронних послуг, електронну комерцію тощо.	<p>1. Відкликати і повернути на доопрацювання законопроект № 3135, взявши до уваги: а) неузгодженість проекту закону з Національним банком України і Національною академією наук України; б) відсутність програми заходів щодо впровадження електронних документів, електронного документообігу та електронного цифрового підпису, як це передбачено Законами України «Про електронний цифровий підпис» та «Про електронні документи та електронний документообіг»; в) недостатність аналізу у пояснювальній записці сучасного стану застосування електронного цифрового підпису та обґрунтувань щодо необхідності посилення державного контролю у цій сфері. Залучити до доопрацювання представників Консультативної ради з питань інформатизації при Верховній Раді України, відповідних органів державної влади, об'єднань підприємств і громадських організацій.</p> <p>2. Внести зміни до Закону України «Про електронний цифровий підпис» щодо того, що технічні специфікації форматів електронних повідомлень визначає Державний комітет інформатизації України, та що цей стандарт є обов'язковим для виконання.</p> <p>3. Внести зміни до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2009 р. № 1087-р. Передбачити альтернативну форму подачі документів, затвердження Державним комітетом інформатизації України єдиних технічних специфікацій форматів електронних повідомлень.</p>	<p>1. Прискорення реального впровадження технологій електронного документообігу та електронного цифрового підпису.</p> <p>2. Підтримка економічної конкуренції серед підприємств, які діють у сегменті забезпечення функціонування електронного цифрового підпису.</p>

5. Нерозвиненість наповнення національного сегмента Інтернету.	Заповнення інформаційного простору України іноземним інформаційним продуктом.	Внести зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права» з метою введення свободи відтворення засобами фотографії творів архітектури та скульптури, створених для постійного розміщення в доступних для широкої публіки місцях («свобода панорами») відповідно до положень Статті 5, розділу 3 (h) Директиви 2001/29/ЕС Європейського парламенту і Ради від 22 травня 2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві.	1. Прискорене наповнення національного розділу всесвітньої вільної енциклопедії «Вікіпедія». 2. Підвищення туристичної привабливості України та обізнаності щодо її туристичного потенціалу та культурної спадщини. 3. Гармонізація вітчизняного законодавства з європейськими нормами.
6. Недосконалість системи стандартів для сфери ІКТ.	Недосконалість, застарілість існуючих стандартів гальмує впровадження сучасних технологій.	Здійснити заходи щодо створення системи стандартів у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).	Прискорення впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
7. Відсутність єдиного Глосарія ІКТ (термінів та їх значень) при розробці нормативно-правової бази.	Відсутність єдиної, гармонізованої із європейським та міжнародним законодавством термінологічної бази створює проблеми при розробці нормативно-правових актів і стандартів у сфері ІКТ.	Розробити єдиний Глосарій термінів і понять у сфері ІКТ і порядок його змін та доповнень шляхом створення відповідної робочої групи з представників органів державної влади, науковців, професійних об'єднань підприємств і громадських організацій. За підтримки підприємницьких кіл у 2005 році видано перший в Україні тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування (ISBN 966-530-070-9), який може бути взятий за основу.	Створення умов для системного підходу та використання єдиної термінологічної бази при розробці нормативно-правових актів як засіб гармонізації українського та європейського законодавства.
8. Відсутність правового регулювання захисту персональних даних.	Порушення прав громадян на приватне життя, на захист персональних даних. Порушення вимог Конституції України щодо забезпечення громадянам права на захист інформації про особу.	Доопрацювати до другого читання законопроект № 2273 «Про захист персональних даних», провести його громадське обговорення.	Приведення українського законодавства у відповідність із європейськими стандартами. Запобігання правопорушенням у сфері збору та використання приватної персональної інформації.

<p>9. Недосконалість законодавчого захисту інтелектуальної власності виробників програмного забезпечення.</p>	<p>Україна досягла певного прогресу у галузі захисту прав інтелектуальної власності. Але це стосується перш за все найбільших виробників програмного забезпечення, що мають для свого захисту потужні ресурси. Саме по продукції цих виробників оцінюється загальнодержавний рівень піратства у сфері програмного забезпечення. Але цей рівень не відображає стан справ інших, менш потужних, особливо національних виробників. Стало нормою, що профільні державні органи покладають захист інтелектуальної власності на самих виробників. Тому продукція виробників програмного забезпечення, що не мають відповідних ресурсів для захисту в Україні, безкарно піратується, і на ринку практично відсутні українські програмні продукти.</p>	<p>Створити юридичні та інституціональні механізми реальної участі виробників програмного забезпечення в роботі всіх державних профільних організацій, що займаються захистом інтелектуальної власності: Митна служба України, МВС України, Держдепартамент інтелектуальної власності. Адже виробники є виключними власниками авторських прав і тільки вони (а не посадові особи державних відомств) згідно із законом можуть визначати способи використання та розповсюдження власної продукції.</p> <p>Приклад: абсолютно неефективною є система контрольних марок. Державні органи не проводять експертизу замовлень при видачі марок, для цього в них немає ні ресурсів, ні спеціалістів. Тому більша частина компакт-дисків з програмним забезпеченням з державними контрольними марками насправді є контрафактними. Фактично створений і ефективно діє державний механізм захисту піратства. У той же час правовласники не допускаються до процесів видачі марок. Тому пріоритетним є законодавче забезпечення участі виробників у процесах видачі контрольних марок, митних процедур та процедур оперативнорозшукової діяльності МВС України.</p>	<p>Розвиток ринку легального програмного забезпечення для всіх без винятку виробників. Реальна підтримка національних виробників, вихід українських програмних продуктів на міжнародний ринок, відродження української індустрії програмного забезпечення.</p>
<p>10. Впровадження цифрового телебачення та цифрових стандартів телерадіомовлення.</p>	<p>Перехід на цифрове телебачення пов'язаний з виконанням міжнародних зобов'язань України. Також це дозволить посилити плюралізм аудіовізуальних ЗМІ та покращити доступ громадян до інформації.</p>	<p>1. Сформувати робочу групу з координації впровадження цифрового мовлення в Україні за участю державних органів, що залучені до процесу впровадження, мовників як представників індустрії, а також громадських і галузевих організацій, що беруть активну участь у процесі переходу України на цифрове мовлення на громадських за-</p>	<p>1. Визначення чіткої моделі впровадження цифрового телебачення дозволить приступити до її реалізації всім учасникам процесу. 2. Колегіальне визначення конкретного шляху розбудови</p>

	<p>ції. З метою розширення інформаційного простору в Україні та забезпечення конституційних прав громадян України на отримання інформації по каналах національного радіомовлення необхідно успішне втілення нових цифрових стандартів телерадіомовлення.</p>	<p>садах. 2. Визначити джерела та умови фінансування впровадження цифрового телебачення. 3. Визначити права та обов'язки всіх зацікавлених сторін: телеорганізацій, операторів телекомунікацій, глядачів. 4. Внести до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» положення, що регулюватимуть взаємовідносини щодо організації цифрового телебачення. Внести зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та інших профільних законів з метою формування нового категоріально-понятійного апарату відповідно до потреб цифрового мовлення, визначення процедури ліцензування, розмежування повноважень відповідальних державних органів. 5. Внести зміни до підзаконних актів Кабінету Міністрів України та Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення з метою їх узгодження із новою редакцією Закону. 6. Передбачити на рівні підзаконного акта єдині сумісні технічні стандарти для обладнання, що поширює та приймає цифровий сигнал. 7. Провести ревізію частотного діапазону державним органам, що мають такий у користуванні, Національній комісії з питань регулювання зв'язку, Міністерству оборони України, Укрчастотнагляду включно. 8. Надати пільгові умови існуючим мовникам при переході на цифрове мовлення у якості компенсації відмови від існуючих приватних аналогових телевізійних мереж.</p>	<p>цифрових мереж телерадіомовлення. 3. Створення універсальної правової бази для коректного ліцензування цифрових каналів мовлення, заснування операторів цифрового мовлення та регламентації роботи провайдерів. 4. Встановлення стандартів якості та сумісності для імпортованої техніки, захист внутрішнього ринку індустріальної та побутової електроніки. 5. Встановлення факту наявності частотного діапазону, що може бути використаний для цілей цифрового мовлення. 6. Утримання національного телебачення України на якісному, безбитковому та конкурентоспроможному рівні. 7. Забезпечення конституційних прав громадян України на отримання інформації по каналах національного радіомовлення.</p>
11. Створення в Україні інституту суспіль-	Не створено необхідних умов для реалізації вимог Закону	Розробити новий законопроект про суспільне мовлення, який би врегулював проблему розвитку	Підвищення ефективності мовлення на території України.

ного телебачення.	України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України». На даний момент на території України все ще існує застаріла система державного мовлення. Така система передбачає, для прикладу, призначення керівників мовних організацій органами державної влади. Таким чином, діяльність державних мовників повністю контролюється центральною владою. Це впливає на якість мовлення та відкритість інформації, що отримує громадськість.	провідних державних мовників України шляхом їх реорганізації, в інтересах усіх верств суспільства, із запровадженням публічних, демократичних схем управління ними, що унеможливить маніпуляції громадською думкою за вказівками «зверху». У межах цього нового законопроекту необхідно передбачити всі практичні механізми реалізації суспільного мовлення на території України.	Вільний доступ до незалежної та об'єктивної інформації та демократизація суспільних процесів в Україні відповідно до міжнародних принципів. Формування органів управління суспільним мовленням, забезпечення належного суспільного контролю, унеможливлення його підпорядкування органам державної влади, політичним партіям. Управління системами суспільного мовлення здійснюватиметься через наглядові ради — колегіальні органи управління, сформовані представниками громадськості.
12. Невідповідність чинного законодавства Конвенції Європейського Союзу «Про транскордонне телебачення» (ратифікована 17.12.2008, вступила в дію 01.07.2009).	Неврегульованість питань захисту інтелектуальної власності та єдиного порядку розповсюдження телевізійних програм є перешкодою на шляху до європейської інтеграції.	Розробити і прийняти зміни та доповнення до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» з метою приведення його у відповідність до вимог Конвенції «Про транскордонне телебачення».	Буде забезпечено співробітництво з іншими країнами, що ратифікували Конвенцію, у пряму інтеграції телеінформаційного простору України до загальноєвропейського інформаційного простору.
13. Недосконалість регулювання відносин щодо кабельного телебачення як діяльності у сфері телекомунікацій.	Неможливість чіткого тлумачення норм чинного законодавства у питанні регулювання кабельного мовлення та діяльності провайдерів програмної послуги.	Внести зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення», спрямовані на лібералізацію регулювання кабельного мовлення та діяльності провайдерів програмної послуги, зокрема, розмір ліцензійного збору на види діяльності, не пов'язані з використанням обмеженого ресурсу (радіочастот) визначати, виходячи із витрат Національної	Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» дозволить удосконалити та врегулювати між собою норми внутрішнього законодавства України, а також лібералізувати регу-

		ради на видачу (переоформлення, продовження) ліцензій.	лювання кабельного мовлення та діяльності провайдерів програмної послуги.
14. Відновлення місцевого та регіонального телерадіомовлення.	Протягом останніх 5 років внаслідок відсутності вільного частотного ресурсу та розбудови загальнонаціонального телерадіомовлення в Україні практично в 10 разів скоротилась кількість місцевих та регіональних мовників.	Внести до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» положення, спрямовані на відновлення місцевого та регіонального телерадіомовлення, зокрема, щодо визначення квоти частотного ресурсу, яка може бути використана виключно для місцевого або регіонального мовлення.	Створення місцевого та регіонального мовлення, що відповідає адміністративно-територіальному устрою України.
15. Недосконалий порядок розміщення соціальної реклами та нечітка система пільг і заохочень для приватних телерадіоорганізацій у разі розміщення ними соціальної реклами.	Недосконале законодавство у цій сфері гальмує розвиток розміщення соціальної реклами на приватних телеканалах.	Внести зміни в законодавство України щодо створення пільг, зокрема податкових, які будуть надаватися приватним телерадіоорганізаціям, що безоплатно розміщують соціальну рекламу. Підтримати законопроект № 3002 щодо ідентифікації соціальної реклами та регулювання окремих видів рекламної діяльності політичних партій та громадських організацій.	Збільшення обсягу соціальної реклами у телевізійному ефірі України. Усунення зловживань у сфері розміщення соціальної реклами за рахунок більш деталізованого правового регулювання.
16. Недосконалість законодавчого забезпечення дотримання в суспільстві вимог суспільної моралі.	Це призводить до непоодиноких проявів расової і національної ворожнечі, фашизму і неофашизму, неповаги до національних та релігійних святинь, пропаганди культу насильства, жорстокості й порнографії. З іншого боку, недосконалість законодавства часто призводить до необґрунтованих каральних акцій.	1. При доопрацюванні проекту змін до Закону України «Про захист суспільної моралі» провести громадське обговорення за участю представників правозахисних та інших громадських організацій, державних органів, фахових спеціалістів. Вилучити з Закону терміни, що не мають однозначного тлумачення, зокрема: бузувірство, блюзнірство, невігластво тощо. 2. Посилити кримінальну відповідальність за виготовлення інформаційних матеріалів і продукції з елементами насилля, дитячої порнографії, закликів до тероризму та расової і національної ворожнечі. Надати чітке визначення терміну «дитяча порнографія» у повній відповідності з «Фа-	1. Впровадження в Україні нормативного забезпечення дотримання в суспільстві вимог суспільної моралі при забезпеченні чітких та однозначних формулювань і визначень відповідних порушень. 2. Впровадження в Україні прийнятих в міжнародній практиці підходів щодо процедури блокування інтернет-ресурсів. 3. Подальша гармонізація законодавства України з норма-

		<p>культуративним протоколом до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії».</p> <p>3. За результатами розгляду у другому читанні відхилити та повернути на доопрацювання законопроект № 1340 від 15.05.2008 (автор Москаль Г.Г., прийнято у першому читанні 09.06.2009).</p> <p>4. Відхилити законопроект № 3271 від 25.05.2009 (автори Унгурян П.Я. та ін.), яким пропонується впровадження в Україні процедури позасудового блокування інтернет-ресурсів, яка суперечить міжнародній правовій практиці.</p> <p>5. Обмежити сферу повноважень Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі захистом прав неповнолітніх. Визначити, що рішення комісії носять рекомендаційний характер і не можуть бути підставою для прийняття обов'язкових рішень іншими органами державної влади.</p>	<p>ми європейського права.</p> <p>4. У випадку, якщо європейська телевізійна програма міститиме продукцію сексуального або еротичного характеру, доступ до неї надається за умови дотримання вимог ст. 13 Закону України «Про захист суспільної моралі».</p>
<p>17. Необхідність суттєвого посилення протидії кіберзлочинності.</p>	<p>Підвищення ролі ІКТ у повсякденному житті громадян при одночасному зростанні потужності та ефективності ІКТ-систем та відповідних програмних засобів призводить до підвищення імовірності проявів кіберзлочинності.</p>	<p>1. Визначити пріоритетні напрями протидії найбільш небезпечним проявам кіберзлочинності: — провести громадські слухання, круглі столи, зібрання громадських організацій з метою визначення найбільш небезпечних проявів кіберзлочинності і відповідної концентрації зусиль держави і громадськості на цих напрямках; — підтримати зусилля та ініціативи громадських організацій та професійних об'єднань у напрямі боротьби з проявами насилля в українському сегменті Інтернету, такими, як дитяча порнографія, національна та расова ворожнеча, заклики до тероризму.</p> <p>2. Створити механізми співпраці фахівців, правоохоронців та правників з метою реалізації ком-</p>	<p>1. Концентрації зусиль держави і громадськості на пріоритетних напрямках боротьби з кіберзлочинністю.</p> <p>2. Впровадження в Україні європейських підходів в регулюванні відносин правоохоронних органів та постачальників послуг Інтернету на засадах Міжнародної конвенції «Про кіберзлочинність».</p> <p>3. Впровадження правових актів прямої дії з питань протидії кіберзлочинності.</p>

		<p>плексного підходу до вирішення питань протидії кіберзлочинності:</p> <ul style="list-style-type: none"> — проаналізувати позитивний досвід функціонування громадських та координаційних рад та інших дорадчих органів при правоохоронних структурах; — сприяти формуванню та функціонуванню робочих груп із залученням фахівців індустрії інформаційно-комунікаційних технологій та правоохоронців для ефективного вирішення завдань протидії кіберзлочинності. <p>3. Врахувати європейський досвід при розробці відповідної правової бази у сфері боротьби з кіберзлочинністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> — для напрацювання механізмів збереження відповідної інформації щодо інтернет-активності користувачів застосувати Директиву 2006/24/ЄС Європейського парламенту та Ради Європи від 15 березня 2006 р. «Про збереження даних, створених або оброблених при наданні загальнодоступних послуг електронних повідомлень або громадських мереж зв'язку, та внесення поправок в Директиву 2002/58/ЄС»; — при створенні відповідного нормативного забезпечення взаємодії провайдерів комунікацій та правоохоронців використати «Керівні принципи співробітництва між правоохоронними органами та постачальниками послуг мережі Інтернет проти кіберзлочинності» (ухвалені глобальною Конференцією «Співробітництво проти кіберзлочинності», Рада Європи, 1-2 квітня 2008 р.). 	
18. Відсутність законодавчого регулювання здійснення упо-	У державі необхідно забезпечити законне автоматизоване перехоплення сеансів зв'язку і	Депутатами IV скликання Лебедівським В.А., Єдіним О.Й., Климпушем О.Д., Шкілем А.В. було внесено до Верховної Ради України законопроект	Створення системи перехоплення телекомунікацій відповідно до законопроекту

<p>вноваженими органами оперативно-розшукових заходів за допомогою технічних засобів, встановлених на телекомунікаційних мережах (перехоплення телекомунікацій).</p>	<p>телекомунікаційних повідомлень з метою забезпечення боротьби зі злочинністю, але в той же час необхідно досягти гармонізації законодавства із нормами європейського права та запобігти порушенням прав громадян.</p>	<p>№4042-1 «Про перехоплення телекомунікацій», розроблений об'єднаннями підприємців і громадськими організаціями. Законопроект відповідає європейським нормам та забезпечує ефективність правоохоронної діяльності та одночасно захист прав громадян у процесі перехоплення телекомунікацій. Пропонується взяти за основу текст законопроекту, доопрацювати з урахуванням зауважень та повторно внести на розгляд Верховної Ради України.</p>	<p>№ 4042-1 «Про перехоплення телекомунікацій» дасть змогу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечити відповідну діяльність правоохоронних органів із протидії злочинності; – забезпечити захист прав громадян у процесі перехоплення телекомунікацій; – гармонізувати українське законодавство з нормами європейського права; – виключити загрозу руйнівного впливу на галузь.
<p>19. Впровадження міжнародних стандартів з питань криптографії.</p>	<p>Стимування електронної комерції, стимування надання державою адміністративних послуг електронним способом.</p>	<p>Завершити розробку та прийняття стандартів з питань криптографії, зокрема: ДСТУ ISO/IEC 9798-2, ДСТУ ISO/IEC 9798-4, ДСТУ ISO/IEC, ДСТУ ISO/IEC 9798, ДСТУ ISO/IEC 15946-2, ДСТУ ISO/IEC 15946-4, ДСТУ ISO/IEC 18031, ДСТУ ISO/IEC 18032, ДСТУ ISO/IEC 18033-1, ДСТУ ISO/IEC 18033-2, ДСТУ ISO/IEC 18033-3, ДСТУ ISO/IEC 18033-4, ДСТУ ISO/IEC 9797-1, ДСТУ ISO/IEC 11770-1, ДСТУ ISO/IEC 13888-2, ДСТУ ISO/IEC 14888.</p>	<p>1. Підвищення рівня довіри і безпеки користувачів при використанні ІКТ. 2. Гармонізація національних стандартів з міжнародними. 3. Розвиток електронної комерції та надання державою адміністративних послуг електронним способом, зменшення рівня корупції.</p>
<p>20. Критичний рівень розповсюдження спаму — масової розсилки незамовлених рекламних повідомлень з використанням інформаційно-телекомунікаційних мереж.</p>	<p>Руйнівне зростання обсягів спаму, насамперед в Інтернеті, призводить до втрати довіри громадян до ефективності і безпеки використання ІКТ, зниженню позитивного впливу ІКТ, до збитків операторів інформаційно-телекомунікаційних мереж.</p>	<p>Розробити пакет змін до чинного законодавства з метою підвищення ефективності застосування заходів відповідальності за використання телекомунікаційних мереж для масової розсилки рекламних повідомлень.</p>	<p>Введення ефективного механізму протидії розповсюдженню спаму у відповідності до європейських рекомендацій та, як наслідок, підвищення довіри громадян до ІКТ, зменшення збитків операторів інформаційно-телекомунікаційних мереж.</p>

**Друга група питань.
Системні завдання розвитку інформаційного суспільства**

Розвиток інформаційного суспільства базується на системній перебудові всіх сфер соціально-економічного життя (державне управління, мікроекономіка, освіта, культура, охорона здоров'я тощо) на базі новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Запровадження цих технологій у кожній сфері потребує вирішення правових, організаційних та технологічних питань.

Проблемні питання	Вплив на стан соціально-економічного розвитку України	Пропозиції щодо вирішення проблеми	Очікуваний результат
21. Забезпечення надання адміністративних послуг за допомогою ІКТ («електронне урядування»).	Сприяння демократизації системи державної влади. Приклади адміністративних послуг за допомогою ІКТ: – видача паспортів; – реєстрація транспортних засобів; – прийом податкових декларацій громадян; – соціальне забезпечення; – видача різноманітних свідоцтв, довідок, запити та відповіді тощо; – прийом статистичних, податкових, митних декларацій підприємств тощо.	1. Розробити законопроект «Про електронні адміністративні послуги». 2. Прийняти низку відомчих нормативних актів із цих питань. 3. Створити системи центрів (пунктів) колективного доступу до інтернет-порталів урядових органів та органів місцевого управління (самоврядування). 4. Розробити технологічні стандарти щодо надання електронних урядових послуг. 5. Розробити технологічні стандарти щодо забезпечення сумісності інформаційно-аналітичних систем різних органів державної влади. 6. Обов'язково врахувати при розробці нормативних актів, що електронні форми мають бути пріоритетними, але не ексклюзивними.	Підвищення ефективності обслуговування владою всіх рівнів населення та бізнесу країни. Зменшення термінів обслуговування населення та бізнесу. Створення умов для відкритої діяльності органів державного управління. Запобігання корупції.
22. Електронний бізнес.	Стимулювання розвитку підприємництва.	1. Розробити закон «Про електронну торгівлю». 2. Прийняти низку відомчих нормативних актів з цих питань (Державна податкова адміністрація, Державна митна служба, Державний комітет статистики тощо) та внести зміни і доповнення у чинні закони та акти. 3. Створити галузеві вертикальні інтернет-бізнес-портали для здійснення закупівель, проведення	Збільшення товарообігу, у тому числі між регіонами. Підвищення прозорості економічних відносин, зменшення частки тіньової економіки. Підвищення рентабельності підприємництва за рахунок зменшення накладних витрат.

		<p>аукціонів та тендерів.</p> <p>4. Створити систему консультаційних та учбових центрів з питань електронного бізнесу.</p> <p>5. Розробити технологічні стандарти для систем електронного бізнесу.</p>	<p>Підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу.</p>
<p>23. Дистанційне навчання.</p>	<p>Рівень освіти населення є основним фактором підвищення конкурентоспроможності України. Технології дистанційного навчання могли б підвищити якість освіти у регіонах із слабким рівнем соціально-економічного розвитку.</p>	<p>1. Розробити законопроект «Про дистанційну освіту».</p> <p>2. Вдосконалити Державну програму «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006-2010 роки в частині дистанційної освіти.</p>	<p>Підвищення якості освіти, встановлення єдиних стандартів освіти по всій країні, створення нових можливостей підвищення кваліфікації, створення нових робочих місць. Забезпечення можливості безперервної освіти для фахівців різноманітних професій. Зменшення фактору регіональної та фінансової нерівності щодо отримання базової освіти. Вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку регіонів.</p>
<p>24. Створення середовища електронного навчання.</p>	<p>Стимулювання розвитку освітнього простору, в якому відбувається формування у школярів — майбутньої основи продуктивних сил української держави — якостей і вмінь XXI століття, таких, як медіа-грамотність, критичне мислення, здатність до вирішення творчих завдань, вміння мислити глобально, готовність працювати в команді та цивільна свідомість.</p>	<p>1. Розробити технологічний план з трансформації системи освіти засобами ІКТ через адаптацію в якості основи інноваційної моделі навчання «Один учень — один комп'ютер».</p> <p>2. Внести зміни у навчальні програми, підручники та посібники з інформаційних технологій у відповідності до міжнародних принципів і стандартів.</p> <p>3. Адаптувати міжнародний стандарт комп'ютерної грамотності ECDL до норм чинного законодавства та використовувати в якості державного стандарту.</p> <p>4. Внести необхідні відповідні зміни до Державних санітарних правил і норм влаштування, утри-</p>	<p>Набуття знань та вмінь XXI століття, що сприятимуть формуванню в учнів самостійності та розвитку у них громадянських, професійних і лідерських якостей, що спричинять до якісної зміни структури продуктивних сил в економіці та політичній свідомості у суспільстві.</p>

		<p>мання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01 та Державних санітарних норм і правил улаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах та режиму праці учнів на персональних комп'ютерах ДСанПіН 5.5.6.009-98.</p> <p>5. Розробити методичні рекомендації з використання ІКТ у навчально-виховному процесі з основних предметів викладання у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>6. Внести необхідні зміни до системи підготовки та післядипломної освіти кадрів для загальноосвітніх навчальних закладів.</p> <p>7. Розробити та внести необхідні зміни до норм та положень щодо оплати праці працівників загальноосвітніх навчальних закладів, що регламентують стимулювання впровадження в навчально-виховний процес елементів середовища електронного навчання.</p> <p>8. Внести відповідні зміни та доповнення до Закону України «Про Національну програму інформатизації» та галузеву Державну програму «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці».</p> <p>9. Забезпечити підвищення кваліфікації працюючих та тимчасово непрацюючих громадян в сфері ІКТ у відповідності до міжнародних стандартів.</p>	
25. Низький рівень комп'ютерної грамотності населення. Відсутність державних стандартів комп'ютерної грамотності	Навчальні програми та підручники з інформаційних технологій не відповідають сучасним вимогам та міжнародним принципам та програмам. У значної частини населення	1. Забезпечити виконання Державної програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 роки» у розділі підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів у сфері ІКТ у відповідності до міжнародного стандарту комп'ютерної грамотності ECDL/ICDL. Особливу	1. Подолання «цифрового розриву» між різними верствами населення. Можливість для громадян своєчасно та якісно використовувати електронний зв'язок, електронний докуме-

<p>(або компетентності).</p>	<p>відсутні навички та вміння, необхідні для роботи з комп'ютерним обладнанням, для користування можливостями сучасних ІКТ (електронне урядування, зв'язок, документообіг тощо). На відміну від інших країн, не існує стандарту комп'ютерної грамотності та недостатньо розповсюджується міжнародний стандарт комп'ютерної грамотності ECDL. Посилення «цифрової нерівності» або «цифрового розриву», який існує між різними верствами населення та робить неможливим вступ України до глобального інформаційного простору. Недостатня увага приділяється комп'ютерній грамотності при підвищенні кваліфікації та перепідготовці кадрів у центрах зайнятості.</p>	<p>увагу приділяти учням, студентам, працівникам освіти, державним службовцям.</p> <p>2. Забезпечити можливість підвищення комп'ютерної грамотності безробітних громадян (через центри зайнятості населення) та людей похилого віку.</p> <p>3. Привести у відповідність до сучасних вимог та міжнародних стандартів програми, підручники та посібники з інформаційних технологій.</p> <p>4. Використовувати міжнародний стандарт комп'ютерної грамотності ECDL/ICDL, який впроваджений у більшості країн світу в якості державного стандарту комп'ютерної грамотності населення. Адаптувати стандарт ECDL/ICDL до норм чинного законодавства.</p> <p>5. Розробити Державну цільову програму «Один учень — один комп'ютер», передбачивши:</p> <ul style="list-style-type: none"> – фіскальне стимулювання купівлі громадянами комп'ютерів через внесення поправок до податкового законодавства (повернення покупцеві сплаченого ПДВ при купівлі першого комп'ютера в сім'ю, що має школярів); – часткову дотацію вартості комп'ютера державою із спеціального фонду державного бюджету, який може бути створений для цих цілей (джерело коштів у фонді — продаж радіочастотного спектра комерційним операторам зв'язку через публічні і відкриті аукціони, кошти від приватизації); – часткову дотацію вартості комп'ютера телекомунікаційним оператором, який розраховуватиме на отримання прибутків за користування Інтернетом від абонента у майбутні періоди (наприклад, протягом 3 років); 	<p>нтообіг та послуги електронного урядування.</p> <p>2. Підняття громадської активності пенсіонерів, допомога з працевлаштування безробітних.</p> <p>3. Полегшення міжнародних електронних контактів і співробітництва державних службовців, молоді, фахівців різних професій.</p> <p>4. Поступове забезпечення державних шкіл комп'ютерами із розрахунку по одному комп'ютеру на кожного учня.</p> <p>5. Здобуття кожним учнем знань, умінь і навичок з використанням ІКТ під час навчання, виховання та професійної підготовки.</p> <p>6. Підвищення національної конкурентоспроможності за рахунок розвитку людського потенціалу, насамперед у високоінтелектуальних сферах праці.</p> <p>7. Забезпечення вільного доступу учнів до телекомунікаційних послуг, зокрема, до мережі Інтернет, ІКТ та інформаційних ресурсів.</p>
------------------------------	---	---	--

		– надання приватними постачальниками комп'ютерів, які бажають брати участь у цій ініціативі, спеціальних «бюджетних» моделей комп'ютерів за доступною ціною.	
26. Телемедицина.	Забезпечення здоров'я населення є одним з пріоритетних завдань держави. Технології телемедицини могли б підвищити якість охорони здоров'я у регіонах із слабким рівнем соціально-економічного розвитку.	1. Розробити законопроект «Про телемедицину». 2. Розробити Національну програму впровадження телемедицини. 3. Забезпечити впровадження ІКТ у діяльність закладів охорони здоров'я.	Підвищення якості охорони здоров'я. Забезпечення можливості надання сучасних медичних послуг і встановлення єдиних стандартів охорони здоров'я по всій території країни. Зменшення фактору регіональної та фінансової нерівності щодо отримання медичних послуг. Вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку регіонів.
27. Віддалена робота.	Технології віддаленої роботи могли б створити нові робочі місця для інвалідів та інших соціально незахищених верств населення.	Розробити програму дій із впровадження віддаленої роботи.	Створення нових робочих місць, боротьба з бідністю, запобігання «відтоку мозків». Вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку регіонів.
28. Професійна освіта та підвищення кваліфікації у сфері ІКТ.	Існуюча система і методи вищої освіти у сфері ІКТ не відповідають швидким змінам у цій сфері, стрімкому розвитку новітніх технологій та зміні генерацій в інформаційно-комунікаційних системах, не відповідають міжнародним принципам та стандартам. Це створює глобальні загрози для конкурентоспроможності нації і держави.	1. Провести реформування системи вищої освіти у сфері ІКТ за участю галузевих асоціацій і громадських професійних організацій. 2. Розробити нові навчальні програми, підручники та посібники в галузі ІКТ, що відповідають сучасному рівню розвитку ІКТ та міжнародним принципам та стандартам.	Підвищення якості вищої освіти у сфері ІКТ, конкурентоспроможності вітчизняних фахівців.

<p>29. «Електронна довіра» — довіра громадян до можливостей ІКТ та безпеки в цій сфері.</p>	<p>Розповсюдження в ЗМІ значних обсягів інформації про реально існуючі факти кіберзлочинності, розповсюдження електронних вірусів, спаму тощо в телекомунікаційних і інформаційних мережах створює умови недовіри громадян до можливостей використання ІКТ.</p>	<p>Розробити Концепцію розвитку електронної довіри як підсистему Інформаційного кодексу, яка передбачатиме заходи органів державної влади, певні рекомендації при розробці нормативно-правових актів тощо з метою підвищення електронної довіри громадян до сфери ІКТ, включаючи антивірусний та антиспамовий захист державних та приватних інформаційних ресурсів.</p>	<p>Підвищення знань про негативні явища у сфері ІКТ, методи та можливості запобігання таких явищ, пропаганда заходів безпечної роботи в інформаційно-телекомунікаційних системах створить умови для більш широкого використання можливостей ІКТ.</p>
<p>30. Мобільні платежі (m-commerce).</p>	<p>Можливість покращення доступу до оплати комунальних, інших платежів завдяки мобільності послуги (наприклад, у віддалених районах країни тощо). Крім того, підприємства малого бізнесу, що працюють у сфері роздрібною торгівлі та послуг, матимуть можливість отримувати платежі від клієнтів завдяки мобільній оплаті послуг.</p>	<p>Легалізувати в Україні систему мобільних платежів (m-commerce) шляхом надання можливості споживачам телекомунікаційних послуг здійснювати перерахування коштів, що обліковуються на їхніх рахунках, з використанням кінцевого обладнання.</p>	<p>Розширення переліку послуг для малого та середнього бізнесу, підвищення рентабельності підприємств та надходження додаткових коштів</p>
<p>31. Питання упорядкування домену .UA.</p>	<p>Створення умов для росту рівня інвестицій в український сегмент Інтернету.</p>	<p>1. Внести зміни в статтю 56 Закону України «Про телекомунікації», взявши за основу проект статті 83 (щодо впорядкування домену) законопроекту № 3460 (про внесення змін до Закону України «Про телекомунікації», подання народного депутата України Шевчука О.Б. від 11.03.2009 р.), з урахуванням відповідних уточнень та доповнень, зокрема щодо удосконалення механізмів формування Координаційної ради, які, з одного боку, забезпечать можливість контролю з боку держави через право вето за рішенням Координаційної ради, з іншого боку — не обмежуватимуть ініціати-</p>	<p>1. Приведення системи адміністрування домену .UA до кращих світових зразків. 2. Прискорений розвиток інформаційної складової українського сегмента мережі Інтернет. 3. Приріст інвестицій як в український сегмент мережі Інтернет, так і в індустрію ІКТ в цілому. 4. Поліпшення іміджу та інве-</p>

		<p>ви щодо ефективного розвитку домену .UA.</p> <p>2. Розробити на базі Концепції розвитку домену .UA (редакція 2009 р.) нову редакцію Правил домену .UA та надати їм юридичного статусу. При розробці змін врахувати кращі міжнародні практики, а також наступні принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розподіл законодавчих, технічних і судових складових адміністрування домену .UA; — створення в доменній зоні .UA кількох технічних адміністраторів різних доменів другого рівня; — єдина акредитація реєстраторів; — єдність Правил домену .UA для всієї зони .UA (всі виключення для публічних доменів другого рівня повинні бути передбачені Правилами домену .UA). 	<p>стиційного клімату в Україні, залучення інвестицій в індустрію ІКТ і підвищення загальної конкурентоспроможності українського бізнесу.</p> <p>5. Підвищення популярності доменної зони .UA серед вітчизняних та іноземних користувачів.</p>
32. Відсутність національної стратегії розвитку індустрії розробки програмного забезпечення.	Існує значний ризик згорання національної індустрії програмного забезпечення, скорочення зайнятості в ній, зниження надходжень до бюджету, втрати традиційно високого рівня підготовки фахівців.	Затвердити Концепцію розвитку індустрії розробки програмного забезпечення та План реалізації даної Концепції.	Розвиток ринку програмного забезпечення, приток інвестицій, збільшення надходжень до бюджетів, створення робочих місць, зменшення відпливу кваліфікованих кадрів з України.
33. Забезпечення 100% населення держави доступом до універсальних послуг зв'язку.	Не всі громадяни держави мають доступ до універсальних послуг зв'язку, що перешкоджає реалізації основних прав громадян.	<p>1. Визначити стратегію розвитку універсальних телекомунікаційних послуг.</p> <p>2. Розробити юридичний та фінансово-економічний механізми надання послуг голосової телефонії у важкодоступних і депресивних районах з урахуванням експертних думок усіх учасників індустрії телекомунікацій.</p>	Доступність універсальних телекомунікаційних послуг для всіх громадян України як основа для подальшого розвитку інформаційного суспільства.
34. Недостатня кількість сучасних цифрових телефонних ліній та телефонних ліній	Низький рівень доступу населення до телефонного зв'язку, низькі темпи запровадження цифрових технологій зв'язку.	<p>1. Розробити та прийняти нормативні документи, що створюють рівні умови для роботи операторів зв'язку всіх форм власності.</p> <p>2. Оптимізувати тарифи на послуги з метою під-</p>	Зростання кількості телефонних ліній та доступності універсальних телекомунікаційних послуг для населення.

взагалі.		вищення прибутковості місцевого зв'язку.	Впровадження сучасних цифрових технологій зв'язку.
<p>Третя група питань.</p> <p>Залучення інвестицій, створення прозорих правил гри на ринку та захист підприємництва</p> <p>Найважливішою рисою інформаційного суспільства є можливість оперативного й безперешкодного доступу до інформації, підвищення ефективності інформаційних процесів. Це забезпечують сучасні засоби ІКТ, які швидко прогресують і щодо стану впровадження та розвитку яких Україна помітно відстає (хоча мають місце постійні спроби прикрасити стан справ і ввести Уряд в оману стосовно реальних досягнень). Швидка зміна ситуації в цій сфері можлива лише за рахунок розвитку ринкових відносин і залучення значного обсягу інвестицій. Роль держави при цьому зводиться до прозорого регулювання ринку, створення сприятливих умов для діяльності у цій сфері, залучення інвестицій і підтримки соціально необхідних загальнодоступних послуг зв'язку.</p>			
Проблемні питання	Вплив на стан соціально-економічного розвитку України	Пропозиції щодо вирішення проблеми	Очікуваний результат
35. Спрощення доступу на ринки телекомунікацій.	Необхідно спростити та здешевити: — взаємопідключення операторів телекомунікацій; — доступ операторів до частотного і номерного ресурсів.	Відхилити проект змін до Закону України «Про телекомунікації» (щодо спрощення доступу на ринки телекомунікацій), схвалений Рішенням НКРЗ № 1451 від 09.04.09 як такий, що на сьогодні є передчасним, оскільки наслідком може стати не лібералізація доступу на ринок телекомунікацій, а неможливість регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які не відповідатимуть вимогам розвиненого телекомунікаційного ринку та потребам споживачів у якісних послугах.	Стабільний та стійкий розвиток ринку.
36. Ефективність використання радіочастотного ресурсу (РЧР).	Не вирішене питання конверсії частот в діапазонах 3G.	Розробити порядок та поетапний в часі план конверсії радіочастот. Синхронізувати роботу виробників обладнання, необхідного для конверсії, а також військових та операторів мобільного зв'язку. Розробити методику здійснення моніторингу щодо визначення показників якості надання послуг зв'язку та ефективності використання РЧР.	Подальший поштовх для гідного розвитку телекомунікаційного сектору в Україні, особливо в розрізі підготовки до проведення Євро-2012. Сприяння оптимізації мереж операторів мобільного зв'язку шляхом перерозподілу наяв-

			ного частотного ресурсу. Як наслідок, відбудеться покращення якості надання послуг. Крім того, це матиме позитивний вплив на стан конкуренції на ринку телекомунікацій.
37. Недостатність коштів Державного бюджету для реалізації програм розвитку інформаційного суспільства.	Недостатньо використовується інвестиційний та інтелектуальний потенціал вітчизняних підприємств.	1. Розробити пріоритетні цільові програми, за допомогою яких можна залучити кошти підприємств для реалізації проєктів державного значення. 2. Створити за участю держави фонди спільного інвестування в компанії індустрії ІКТ.	Збільшення інвестицій в інформаційно-комунікаційну інфраструктуру країни.
38. Україна відстає від країн СНД у залученні фінансування від міжнародних організацій на реалізацію програм і проєктів інформаційного суспільства.	Не використовуються можливості щодо залучення фінансування під цільові програми і проєкти від ООН, ЄС, НАТО, інших міжнародних організацій-донорів.	Опрацювати можливості залучення фінансування цільових проєктів і програм, розширити представництво України у відповідних організаціях.	Залучення цільового фінансування під проєкти і програми розвитку інформаційного суспільства, економія бюджетних коштів.
39. Виділення земельних ділянок для будівництва, розміщення і обслуговування об'єктів телекомунікацій.	Набуття права на оренду земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них для будівництва, розміщення і обслуговування об'єктів телекомунікацій виключно на конкурентних засадах гальмує нарощування обсягів і спектру надання телекомунікаційних послуг та залучення інвестицій у розвиток сфери телекомунікацій.	Розглянути в першочерговому порядку законопроекти № 4036 від 06.02.2009 та № 4725 від 25.06.09 «Про внесення зміни до статті 134 Земельного кодексу України» (суб'єкти законодавчої ініціативи — О.Б. Шевчук та Кабінет Міністрів України). Їх прийняття позитивно вплине на розвиток галузі зв'язку, оскільки дозволить прискорити розбудову інфраструктури телекомунікаційних мереж, що, в свою чергу, дозволить забезпечити все населення України якісними та дешевими послугами зв'язку. Оскільки обидва законопроекти вирішують аналогічне питання, розглянути їх одночасно.	Реалізація положень поданих законопроектів сприятиме підвищенню якості і рівня надання населенню телекомунікаційних послуг, залучення інвестицій у розвиток сфери телекомунікацій та вдосконалення законодавства при набутті права користування земельними ділянками операторами телекомунікацій.
40. Непрозорі механі-	Недосконалі і непрозорі ме-	1. Встановити чіткі критерії щодо визначення	1. Впровадження правових ак-

<p>зми використання кабельної каналізації електрозв'язку.</p>	<p>ханізми використання кабельної каналізації електрозв'язку стримують розвиток комунікацій, рівень проникнення Інтернету в Україні.</p>	<p>монопольного та домінуючого становища на ринку доступу кабельної каналізації електрозв'язку, забезпечити прийняття відповідних рішень до проведення приватизації ВАТ «Укртелеком».</p> <p>2. Встановити єдині підходи щодо використання кабельної каналізації електрозв'язку різних форм власності:</p> <p>— забезпечити розробку Порядку та Методики формування тарифів на використання кабельної каналізації електрозв'язку та інших об'єктів кабельної інфраструктури на виконання доручення Антимонопольного комітету України до Національної комісії регулювання зв'язку України;</p> <p>— стимулювати місцеві органи влади до використання єдиних підходів щодо використання кабельної каналізації електрозв'язку різних форм власності.</p> <p>3. Розробити будівельні норми, які враховують сучасні потреби спорудження домових телекомунікаційних мереж.</p>	<p>тів прямої дії щодо доступу та використання кабельної каналізації електрозв'язку.</p> <p>2. Недопущення проведення приватизації ВАТ «Укртелеком» в умовах невизначеності і фактичної відсутності механізмів регулювання тарифів на використання кабельної каналізації електрозв'язку.</p> <p>3. Забезпечення умов для розвитку сучасних телекомунікаційних мереж у спорудах.</p>
---	--	--	---

**Четверта група питань.
Державне управління**

Форми й методи державного регулювання та управління індустрією ІКТ знаходяться на рівні кінця радянської епохи і не враховують корінні зміни у ролі та значенні цієї індустрії для соціально-економічного розвитку країни, на тенденції глобалізації тощо. Без відповідного інституціонального забезпечення неможливе вирішення задач розвитку інформаційного суспільства.

Проблемні питання	Вплив на стан соціально-економічного розвитку України	Пропозиції щодо вирішення проблеми	Очікуваний результат
41. Відсутність інституціональних інструментів реалізації дер-	Відсутність реальної керівної ролі держави в розбудові інформаційного суспільства, що	1. Визначити (або створити новий) центральний орган виконавчої влади, який повинен відповідати за стратегію розбудови інформаційного суспіль-	Скоординована на державному рівні політика щодо побудови інформаційного суспіль-

<p>жавної політики щодо побудови інформаційного суспільства в Україні.</p>	<p>має бути одним з стратегічних пріоритетів державної політики.</p>	<p>тва в Україні та системний підхід до цієї проблеми. Новий орган може бути створено на базі Державної адміністрації зв'язку та Державного комітету інформатизації України як Міністерство інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційного суспільства.</p> <p>2. Запровадити посаду віце-прем'єр-міністра з питань інформаційного суспільства із завданнями координації роботи Міністерства освіти та науки України, Міністерства культури та туризму України, Міністерства охорони здоров'я України, нового центрального органу виконавчої влади та інших органів державної влади щодо питань розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>3. Створити комітет Верховної Ради України з питань інформаційного суспільства, інформаційних технологій та телекомунікацій.</p>	<p>ства та Плану дій.</p>
<p>42. Міністерства і відомства ведуть нескординовану політику у сфері впровадження інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ), що призводить до низької ефективності їх використання.</p>	<p>Координація зусиль багатьох міністерств і відомств у сфері впровадження ІКТ можлива лише на рівні Кабінету Міністрів України. У більшості європейських країн цим займається спеціальний орган чи державний уповноважений.</p>	<p>Створити Раду з питань ІКТ при Прем'єр-міністрові України за участю представників об'єднань підприємців і громадських організацій, що працюють у цій сфері.</p>	<p>Посилення впливу на процеси розбудови інформаційного суспільства в Україні з боку суспільства та бізнесу. Більш чітка, прозора та скоординована політика органів державної влади дозволить підвищити ефективність використання ІКТ у державному управлінні та якості державної політики у цій сфері.</p>
<p>43. Відсутність чіткого розподілу повноважень між Центральним органом влади у галузі зв'язку (ЦОВЗ, наразі це Державна</p>	<p>Існуюча законодавча та нормативна база у сфері телекомунікацій недостатньо чітко розподіляє функції між ЦОВЗ та НКРЗ, що, в свою чергу, призводить до дублювання</p>	<p>Чітко визначити на законодавчому рівні функції ЦОВЗ та НКРЗ, їхні зони відповідальності та порядок взаємодії, особливо в частині доступу до інформації про стан та моніторинг ринку.</p>	<p>Підвищення ефективності системи державного управління та регулювання у сфері ІКТ.</p>

адміністрація зв'язку України) та Національною комісією з питань регулювання зв'язку (НКРЗ).	повноважень та відповідальності між ними і фактично блокує спільну роботу.		
44. Відсутність на законодавчому рівні чітких правил призначення та звільнення членів НКРЗ.	Фактично склад НКРЗ жодного разу не було призначено з повним дотриманням чинного законодавства, що несе юридичні ризики для учасників ринку в частині легітимності всіх рішень, прийнятих НКРЗ. Існуюча законодавча база у сфері телекомунікацій недостатньо чітко розподіляє повноваження Президента України та Кабінету Міністрів України з питань призначення складу НКРЗ та її підконтрольності.	Вирішити на законодавчому рівні питання призначення, звільнення та підконтрольності НКРЗ шляхом внесення відповідних змін до Закону про Кабінет Міністрів України та Закону «Про телекомунікації». Призначення членів Комісії повинно відбуватися на підставі кваліфікації кандидатів, за умов відкритої і чіткої процедури вибору. Необхідно передбачити можливість участі громадськості та індустрії при попередньому відборі кандидатів. Для забезпечення незалежності НКРЗ звільнення членів Комісії має бути можливим лише через обмежене коло обставин, чітко визначених у законі. Мають бути усунені можливості звільнення членів Комісії за політичними мотивами.	Підвищення ефективності системи регулювання у галузі зв'язку. Підвищення інвестиційної привабливості телекомунікаційного ринку України та інвестиційного клімату в цілому.
45. Регуляторний орган — Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення приймає регуляторні акти, не дотримуючись поетапної процедури, визначеної Законом України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності» від 11 вересня	Індустрія та громадськість позбавлені можливості ознайомитись із планами актів регуляторного органу на майбутній рік, з аналізом регулятивного впливу актів і звітами щодо відстеження результативності актів. Крім того, Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення не реєструє нормативні акти в Міністерстві юстиції України через неоднозначність законодавства,	Прийняти законопроект про внесення змін до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» щодо удосконалення стадій прийняття та порядку оприлюднення актів Національної ради від 15 вересня 2008 року № 3153, де передбачено, що нормативно-правові акти Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення повинні проходити державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України. Також передбачено, що всі регуляторні акти, в тому числі нормативно-правові, мають проходити всі стадії прийняття регуляторних актів, визначені Законом України «Про засади державної	Національна рада має: — дотримуватися проходження всіх стадій прийняття регуляторних актів відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; — оприлюднювати регуляторні акти у встановленому законодавством порядку на підставі ст. 12 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері го-

2003 р. № 160-IV.	яке регулює дану сферу.	регуляторної політики в сфері господарської діяльності».	сподарської діяльності». Це призведе до ефективної діяльності регуляторного органу у сфері телебачення та радіомовлення.
46. Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення всупереч чинному законодавству застосовує санкції до телерадіоорганізацій за порушення рекламного законодавства.	Телерадіоорганізації опинилися в ситуації подвійного регулювання: за одні й ті самі порушення Закону «Про рекламу» санкції застосовуються як Національною радою, так і центральним органом виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів. Це суперечить ст. 61 Конституції України, яка визначає, що «ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення».	Усунути дублювання функцій: Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення здійснюватиме контроль за дотриманням телерадіоорганізаціями рекламного законодавства, а спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальні органи застосовуватимуть санкції (штрафи) у випадку порушення рекламного законодавства.	Санкції щодо порушення рекламного законодавства будуть накладатися на телерадіоорганізації лише одним органом державної влади. Дублювання санкцій, що порушує Конституцію України, буде усунуто.
47. Відсутність обов'язку органів державної влади і місцевого самоврядування відповідати на письмові звернення юридичних осіб, в т.ч. асоціацій підприємств.	Обмеження доступу суб'єктів підприємництва та їх об'єднань до інформації про діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування.	Прийняти законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо поширення норм цього Закону на юридичних осіб (у частині звернень до органів державної влади та органів місцевого самоврядування).	Полегшення процедури отримання юридичними особами необхідної інформації, надання їм змоги підвищити захист від незаконного втручання в їхню діяльність, зменшення можливостей зловживання посадовими особами своїм службовим становищем.

**П'ята група питань.
Податкова та митна політика**

Ці питання винесені в окрему групу через свою пов'язаність із доходною частиною Державного бюджету України. Але треба взяти до уваги, що без суттєвих змін податкової та митної політики неможливо подолати відставання України, яке з часом тільки збільшується.

Проблемні питання	Вплив на стан соціально-економічного розвитку України	Пропозиції щодо вирішення проблеми	Очікуваний результат
<p>48. Податкова політика в Україні не стимулює впровадження новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ), що стримує підвищення ефективності управління підприємствами. Зокрема, в Україні недостатній парк персональних комп'ютерів, значна частина його морально та фізично застаріла.</p>	<p>Зміни у податковій політиці, які були б спрямовані на стимулювання ІКТ, могли б суттєво змінити темпи впровадження новітніх технологій управління підприємствами, зменшити витрати, підняти конкурентоспроможність.</p>	<p>1. Ввести мораторій на ухвалення законів і підзаконних актів, що розширюють податкову базу і що вводять нові податки у сфері ІКТ, особливо що стосується Інтернету. 2. Скасувати оподаткування ліцензій на програмне забезпечення податком на додану вартість, виходячи з того, що відповідно до чинного законодавства, на об'єкти авторських прав ПДВ не нараховується. 3. Запровадити прискорену амортизацію засобів ІКТ (електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку, інші інформаційні системи, комп'ютерні програми, телефони, у тому числі стільникові), встановивши нормативи амортизації, що відповідають реальним темпам морального старіння техніки (50%, тобто 2 роки).</p>	<p>Збільшення темпів впровадження ІКТ в Україні. Зменшення піратства у сфері програмного забезпечення.</p>
<p>49. Спроби введення додаткових податкових обтяжень для індустрії ІКТ.</p>	<p>Введення додаткових податків і зборів на індустрію ІКТ в умовах фінансово-економічної кризи погіршить стан підприємств галузі і призведе до скорочення ними ви-</p>	<p>1. Відхилити законопроект № 4764 від 03.07.2009 р. «Про загальнодержавний збір на розвиток театрального мистецтва та кінематографії в Україні» як такий, що вплине негативно на розвиток телекомунікаційної галузі, театрального мистецтва та кінематографії, оскільки лише покладе додатко-</p>	<p>Запобігання руйнуванню індустрії ІКТ, скороченню робочих місць, відтоку кваліфікованих фахівців за кордон в умовах фінансово-економічної кризи.</p>

	<p>плат податків і зборів до Державного бюджету України, скорочення робочих місць, відтоку кваліфікованих фахівців за кордон.</p>	<p>вий тягар на плечі споживачів телекомунікаційних послуг, що може призвести лише до зменшення попиту на твори театрального та кінематографічного мистецтва в телекомунікаційних мережах, які на сьогодні є основним джерелом їх розповсюдження.</p> <p>2. Відхилити законопроект № 3532 від 22.12.2008 р. «Про місцеві податки і збори», який передбачає суттєве збільшення оподаткування діяльності, пов'язане в тому числі з обігом інтернет-реклами, що призведе до скорочення обсягів українських інформаційних ресурсів в мережі Інтернет і збільшення частки інформаційного продукту, створеного в Росії та інших російськомовних країнах. А це, в свою чергу, створює загрози інформаційній безпеці держави.</p>	<p>Забезпечення підтримки ІКТ-галузі з боку держави, формування державницького підходу до галузі, яка має розглядатися як локомотив розвитку держави, а не як донор для інших галузей.</p> <p>Збільшення частки вітчизняного інформаційного продукту в інформаційному просторі України.</p>
<p>50. Податкова політика, неповернення ПДВ і митна політика знищують дуже перспективну галузь економіки — експортно-орієнтоване виробництво програмного забезпечення.</p>	<p>Загроза втрати можливості зайняти достойне місце у міжнародному розподілі праці у сфері високих технологій. Стимулювання «відтоку мозків» з України. Наразі неповернення ПДВ при експорті програмного забезпечення значною мірою заганяє цю галузь у «тінь».</p>	<p>1. Визначити розробку програмного забезпечення як вид послуг, що може здійснюватися на експорт.</p> <p>2. Визначити порядок доказовості експорту програмного забезпечення для використання податкової ставки 0% податку на додану вартість.</p> <p>3. Визначити порядок відшкодування податку на додану вартість експортерам товарів і послуг сфери ІКТ в порядку, аналогічному для традиційних експортерів в інших галузях економіки.</p> <p>4. Звільнити від оподаткування експортні доходи від ліцензійних платежів за програмне забезпечення, розроблене в Україні.</p> <p>5. Звільнити від митних платежів програмне забезпечення, розроблене в Україні, що екпортується. Скасувати митне оформлення такого програмного забезпечення, якщо воно транспортується через Інтернет.</p>	<p>Зростання темпів розвитку експортно-орієнтованої галузі виробництва програмного забезпечення. Запобігання «відтоку мозків», створення нових робочих місць, залучення інвестицій. Збільшення валютних надходжень без вивозу з України будь-яких матеріальних цінностей. Зміна місця України в міжнародному розподілі праці.</p>

		6. Створити спеціальні території розвитку ІКТ з особливим податковим режимом, зокрема зниженням в таких зонах ставки єдиного соціального податку до 15% для підприємств, частка витрат яких на оплату праці в собівартості продукції або послуг перевищує 50% (саме така трудомісткість має місце у підприємствах — розробниках програмного забезпечення).	
51. Метод податкового обліку наданих телекомунікаційних послуг «за першою подією» призводить до вимивання обігових коштів телекомунікаційних підприємств, заважає запровадженню пільг для соціально незахищених споживачів.	У телекомунікаційній галузі здебільшого використовується оплата послуг за фактом їх надання (наприклад, раз на місяць). Сплата податків за надані послуги задовго до їх сплати споживачами вимиває обігові кошти підприємств. Це також заважає запровадженню пільг (знижених цін, безкоштовного надання послуг) для соціально незахищених споживачів (закладів освіти, культури, охорони здоров'я тощо), оскільки безкоштовне чи пільгове надання послуг повинне супроводжуватися сплатою податків за них.	Запровадити касовий метод обліку наданих телекомунікаційних послуг.	Підвищення інвестиційної привабливості галузі, зниження цін, можливість реалізації пільгових програм для соціально незахищених споживачів.
52. Високі тарифні й нетарифні бар'єри для продукції у сфері ІКТ, яка не виробляється в Україні.	Невідповідність національного законодавства міжнародним стандартам у галузі ІКТ, що значно уповільнює та обмежує процес впровадження інновацій в усіх сферах життя суспільства та державного	1. Прискорити переговорний процес про створення зони вільної торгівлі з країнами ЄС. 2. Привести Митний тариф України у відповідність з останньою редакцією Гармонізованої системи опису та кодування товарів (ГС) 2007 року. 3. Встановити ставку мита 0% на товари коду 8524 39 80 00 (диски для систем лазерного зчиту-	Здешевлення продукції ІКТ, підвищення ефективності державного управління, скорочення державного апарата за рахунок використання ІКТ.

	управління.	вання інші). 4. Встановити інформаційний обмін Державної митної служби України з асоціаціями імпортерів продукції ІКТ з питань встановлення індикативної вартості товарів. 5. Скасувати обов'язкове подання експортної митної декларації з країни відправлення.	
53. Недостатній рівень використання персональних комп'ютерів громадянами.	Досі знайомство з персональним комп'ютером залишається можливим для порівняно незначної частини суспільства, що стримує розвиток усіх елементів інформаційного суспільства: не надає можливості формуватися попиту на електронні урядові послуги, дистанційну освіту тощо.	Включити вартість персонального комп'ютера і програмного забезпечення, придбаних для особистого користування, до складу податкового кредиту при нарахуванні податку на доходи фізичних осіб.	Суттєве збільшення використання персональних комп'ютерів громадянами. Зростання обізнаності із сучасними ІКТ. Формування попиту на електронні урядові послуги, дистанційну освіту та інші елементи інформаційного суспільства.
54. Недостатній рівень інвестицій підприємств в освіту та підвищення кваліфікації фахівців з ІКТ.	Середній рівень кваліфікації фахівців з ІКТ на підприємствах залишається порівняно низьким через проблеми сфери освіти та підвищення кваліфікації.	Включити витрати, спрямовані підприємствами та організаціями на фінансування навчальних закладів та ІКТ-орієнтованих підрозділів по навчанню, перепідготовці та підвищенню кваліфікації персоналу сфери ІКТ, до складу валових витрат з метою зменшення бази нарахування податку на прибуток.	Збільшення фінансування закладів освіти та підвищення кваліфікації у сфері ІКТ.
55. Недостатній рівень розвитку індустрії ІКТ в Україні для вирішення системних задач розвитку інформаційного суспільства.	Поглиблення відставання України — так званого «цифрового розриву», недостатність ресурсів для його подолання.	1. Розробити та запровадити , за зразком Ірландії та Індії, тимчасовий режим податкових пільг і канікул для індустрії ІКТ. 2. Запровадити державний моніторинг ефективності цієї політики. 3. Розробити програму створення технопарків і відновити дію стимулюючого законодавства у цій сфері.	Суттєве збільшення інвестицій в індустрію ІКТ задля вирішення всіх вищезазначених задач.
56. Високі ставки	Високий рівень наявності в	Внести зміни до законодавства щодо скасування	Зменшення роздрібно вартос-

<p>оподаткування на операції з об'єктами інтелектуальної власності.</p>	<p>обігу піратського програмного забезпечення, висока вартість ліцензійного програмного забезпечення, низька захищеність у вітчизняних розробників програмного забезпечення для розробки продукції для вітчизняного ринку, диспропорції між обсягами продаж апаратного та програмного забезпечення.</p>	<p>стягнення ПДВ при продажі або відчуженні іншим способом об'єктів права інтелектуальної власності.</p>	<p>ті об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема комп'ютерних програм, на суму ПДВ, зробіть ліцензійне програмне забезпечення доступнішим для українських користувачів і, як показує досвід зарубіжних країн, активізує ринок програмного забезпечення.</p>
<p>57. Регулювання митного оформлення носіїв звуку та зображення із записами телевізійних програм і фільмів.</p>	<p>Митні органи почали відмовляти в оформленні носіїв звуку та зображення із записами телевізійних програм і фільмів у митному режимі тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування, що не відповідає чинному законодавству України.</p>	<p>Привести Митний кодекс України, зокрема ст. 206, у відповідність до Стамбульської Конвенції про тимчасове ввезення від 26 червня 1990 року (zareєстровані законопроекти № 2778, № 4646).</p>	<p>Приведення діяльності митних органів України у відповідність до законодавства. Зняття безпідставного митного тиску на телевізійну та кінематографічну галузь.</p>
<p>58. Недостатня державна підтримка кіноіндустрії України. Недосконала законодавча база регулювання кіноіндустрії.</p>	<p>На даному етапі свого розвитку український кінобізнес потребує фінансових пільг, оскільки самотужки не може розвиватися. А Закон лише частково регулює питання державної підтримки та фінансування кінематографії і не відображає всіх аспектів національного кіновиробництва.</p>	<p>1. Зафіксувати у чинному законодавстві України задля створення сприятливих умов для ведення кінобізнесу на території України та розвитку національного кіно продукту наступне: — вимоги та критерії до національного продукту; — практичні схеми державної підтримки національного кіно; — фінансову підтримку у сфері кінематографії (звільнення від оподаткування, звільнення від сплати орендної плати на землю, звільнення кіноматеріалів та кіноустаткування, що ввозитимуться та вивозитимуться з України суб'єктами кінематографії, від усіх митних платежів та зборів).</p>	<p>Відродження національної кінематографії. Збільшення іноземних інвестицій у національну кінематографію. Покращення фінансування кінематографії на території України.</p>

		2. Внести зміни з метою гармонізації законодавства до Закону України «Про податок на додану вартість», Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», Закону України «Про Єдиний митний тариф», Митного кодексу та Закону України «Про кінематографію».	
59. Порухення законодавства, пов'язані із тиражуванням та поширенням контрафактної аудіовізуальної продукції, а також поширенням та використанням неліцензійного комп'ютерного програмного забезпечення.	Незахищеність авторів, повсякчасне порушення їх авторських прав, як результат, — відсутність мотивації здійснення розробок та інноваційних програм, які могли би вивести на новий рівень розвиток ІКТ. Відсутність ефективного контролю та відповідальності за порушення авторських і суміжних прав. Низька відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.	1. Передбачити при видачі голографічних контрольних марок для тиражованого програмного забезпечення обов'язкове надання примірників оптичних носіїв і упаковки для перевірки відповідності декларованого вмісту носія і упаковки реальному. 2. Встановити відповідальність організації, яка видає марки, за перевірку законності тиражування об'єкта права інтелектуальної власності. Передбачити заборону видачі марок за наявності заяви правовласника, що він не тиражує програмне забезпечення в Україні і не надавав права на таке тиражування. 3. Внести зміни до законодавства щодо збільшення санкцій за порушення авторських прав та посилення контрольної спроможності Міністерства освіти та науки України щодо порушень законодавства про права інтелектуальної власності.	Посилення контролю за тиражуванням продукції. Встановлення відповідальності за незаконне тиражування та поширення піратської продукції. Попередження можливих махінацій з боку організацій, що видають марки, здійснюють тиражування, а також з боку органів державної влади, що відповідають за недопущення ввезення та поширення в державі піратської продукції.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ З ПИТАНЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Асоціація операторів зв'язку «ТЕЛАС»

Заснована у березні 1997 року. До складу Асоціації входить 21 організація. Члени Асоціації сумарно надають близько 90% загального обсягу послуг зв'язку в Україні.

Спілка кабельного телебачення України

Заснована у 1998 році. До складу Спілки входять 57 операторів кабельного телебачення України. Члени Спілки надають послуги 1,4 мільйонам абонентів, що складає близько 70% від усієї кількості абонентів в Україні.

Інтернет Асоціація України

Створена у листопаді 2000 року. Об'єднує 91 провідну компанію, що працюють у сфері надання послуг доступу до Інтернету та виробництва відповідного обладнання, а також створення інформаційних ресурсів в Інтернеті. При Асоціації працюють Українська мережа обміну трафіком (UA-IX) та постійно діючий Третейський суд.

Незалежна асоціація телерадіомовників (НАМ)

Незалежна асоціація мовників (НАМ) була створена з ініціативи активістів регіональних теле- та радіокомпаній України в травні 2000 року. Організація діє з метою задоволення та захисту законних творчих, національно-культурних, соціальних, економічних та інших спільних інтересів своїх членів.

Громадська організація «Цифровий Комітет»

ГО Цифровий Комітет — громадська організація, метою якої є захист та інформування телеглядачів у процесі переходу України на цифрове ефірне мовлення. Місією ГО є забезпечення прозорого переходу України на цифрове мовлення з урахуванням інтересів телеглядачів.

Індустріальний Телевізійний Комітет (ІТК)

Галузева асоціація, що представляє інтереси телевізійного ринку України. Об'єднує найбільш рейтингові телеканали країни, що разом складають більше 75,3% національної глядацької аудиторії (за даними пілметричної панелі GfK-Ukraine за підсумками 2008 року). Крім того, членами Асоціації є провідні рекламні агентства та великі рекламодавці.

Всеукраїнська асоціація комп'ютерних клубів

Існує з 2001 року, нараховує 524 члени та має регіональні представництва у всіх областях. На основі спільної угоди Міністерство освіти і науки України, Всеукраїнська асоціація комп'ютерних клубів, ВАТ «Укртелеком» та Програма розвитку ООН в Україні виконують масштабний проект «Шкільні Інтернет-клуби».

Асоціація Мережевих Телерадіомовників України (АМТРУ)

Об'єднує підприємства, які здійснюють телевізійне та радіомовлення на території України. Асоціація була заснована 27 листопада 2001 року для відстоювання інтересів мережевих телерадіомовників в органах законодавчої та центральних органах виконавчої влади. Асоціація представляє позицію галузей при підготовці важливих законопроектів.

Асоціація учасників ринку бездротових мереж передачі даних «Wireless Ukraine»

Заснована в квітні 2003 року. Об'єднує 45 операторів мереж бездротової передачі даних, виробників обладнання та системних інтеграторів.

Всеукраїнське об'єднання обласних організацій роботодавців у сфері телекомунікацій та інформаційних технологій

Створено навесні 2003 року. До складу Об'єднання входять 27 обласних організацій роботодавців у сфері ІКТ.

Комісія з питань науки і технологій УСПШ

До складу Комісії входять 25 керівників науково-дослідних організацій, вищих навчальних закладів, державних установ, асоціацій та міжнародних організацій.

Асоціація «Інформаційні Технології України»

Створена у квітні 2004 року провідними українськими розробниками програмного забезпечення, що мають успішний досвід роботи на ринках Європи та Північної Америки. Членами асоціації є 20 провідних компаній, 3 науково-дослідних інститути та 7 вищих навчальних закладів.

Асоціація підприємств інформаційних технологій України (АПІТУ)

Консолідує інтереси та зусилля своїх членів для створення сприятливих умов їх діяльності. АПІТУ об'єднує майже 50 ІТ-підприємств України, серед яких найкрупніші вітчизняні та зарубіжні виробники комп'ютерної техніки та програм, дистриб'ютори, роздрібні мережі, системні інтегратори, консалтингові компанії.

Консультативна рада з питань інформатизації при Верховній Раді України

Дорадчо-консультативний орган, створений при Верховній Раді України у 1998 році. Серед членів Консультативної ради є народні депутати України, вчені, представники підприємств, установ, організацій та органів виконавчої влади, які працюють у галузі інформаційних технологій та суміжних галузях.

Міжнародний фонд «Відродження»

Міжнародний фонд «Відродження» (МФВ) засновано у квітні 1990 року. Він входить до мережі фондів Інституту Відкритого Суспільства, заснованого Джорджем Соросом, що складається з національних і регіональних фондів у більш ніж тридцяти країнах світу. Завдання Фонду — сприяти становленню демократичного, відкритого суспільства в Україні шляхом підтримки значущих для його розвитку громадських ініціатив.

Міжнародна громадська організація «Інтерньюз Україна»

Заснована у 1995 році і спрямовує свою діяльність на розвиток громадянського суспільства через підтримку незалежних медіа та формування в Україні відкритої інформаційної політики. «Інтерньюз Україна» є однією з організацій, які входять до мережі Internews і працюють у 30 країнах світу.

Громадська організація «Інститут інформаційного суспільства»

Створений у червні 2001 року з метою закладення основ для розвитку інформаційного суспільства. Входить до каталогу «Електронна Європа» (e-Europe). Веде активну видавничу та науково-дослідну діяльність.

Громадська організація «Фонд "Інформаційне суспільство України"»

Громадська організація, заснована на початку 2001 року. Фонд є учасником та партнером багатьох відомих міжнародних організацій: World Summit Awards, World Future Society, GKP («Глобальне партнерство заради Знання»), Global Development Network («Глобальна Мережа Розвитку»), ПРИОР.

ІТ-комітет та Телеком-комітет Американської Торговельної Палати в Україні

Американська Торговельна Палата в Україні успішно працює в Україні з 1992 року. Одним з головних завдань є представництво інтересів іноземних і вітчизняних інвесторів, а також сприяння появі нових інвесторів на цьому ринку. Серед компаній та організацій – членів Палати є представники Північної Америки, Європи, Азії, Російської Федерації, України тощо.

«Телекомунікаційна палата України»

Асоціація «Телекомунікаційна палата України» створена у 2007 році з метою сприяння розвитку сфери телекомунікацій, послуг з доступу до телепрограм, виробництва обладнання та представництва і захисту загальних інтересів своїх членів. Об'єднує 25 найпотужніших компаній кабельного телебачення, послугами яких користуються більш ніж півтора мільйона абонентів в усіх регіонах України.

Українська спілка професіоналів інформаційних, комунікаційних та бізнес технологій ПІТ.Уа

Заснована у 2006 році та зареєстрована як «Профспілка працівників індустрії інформаційних технологій». 16 травня 2009 року до складу ПІТ.Уа було прийнято спілку проектних менеджерів України (СПМУ) та було затверджено нову назву організації — «Українська спілка професіоналів інформаційних, комунікаційних та бізнес технологій».

Українська асоціація фахівців інформаційних технологій (УАФІТ)

Метою діяльності УАФІТ є створення умов та сприяння розвитку новітніх інформаційних технологій та інформатики в Україні, підвищення рівня знань суспільства в галузі інформаційних технологій, впровадження сучасних комунікаційних та інформаційних систем в усі галузі господарства, науки та освіти України, прискорення інтеграції України у міжнародний простір.

Громадська організація «Вікімедіа Україна»

Сприяє розвитку Вікіпедії, Вікісловника, Вікіцитат та інших проектів, започаткованих Фондом Вікімедіа Інк., особливо українською мовою, а також усіма іншими мовами, які вживаються етнічними групами, що традиційно проживають на теренах України.

ВЕБ-САЙТ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ З ПИТАНЬ ІКТ

<http://ict-forum.org.ua>

Сайт створено з метою:

- доведення до відома суспільства Настанов кандидатам у Президенти України «Невідкладні заходи щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні»;
- співпраці з уточнення і лобювання цих Настанов та моніторингу їх виконання.